

TEMA DE INSTRUIRE IN DOMENIUL SECURITATII SI SANATATII IN MUNCA				Nr. Pagini 06
ACCIDENTELE DE MUNCA				Versiunea: 01
T.I.S.S.M. - 07				
DATA	06.12.2017.	Exemplar nr.	1	SEMNĂTURA
ELABORAT	S.E.P.P. – Ing. Cătălin ȚUGUI			
APROBAT	Director – Prof. Luminița BROASCĂ			

I. GENERALITATI

- Accidentele de munca și bolile profesionale au reprezentat și reprezintă și în prezent tragedia umană cea mai dură a tuturor activităților umane, care se repercutează indiferent de nivelul de dezvoltare al unei țări și în pierderi economice importante.
- **Organizația internațională a Muncii** estimează că aproximativ 2.2 milioane de oameni mor anual în accidente de muncă sau din cauza unor boli profesionale. Asta înseamnă că zilnic mor în jur de 5.000 de oameni.
- **Uniunea Europeană (EU15)** a făcut un raport anterior extinderii de acum 2 ani și a estimat 120.000 de decese profesionale iar Statele Unite estimează 103.000 de decese anuale atribuite locului de muncă.
- În plus, statisticile arată că lucrătorii tineri (15-24 de ani) suferă cu frecvență mai mare accidente cu incapacitate temporară de muncă în timp ce lucrătorii cu vârsta de peste 55 de ani suferă cu o probabilitate mai mare accidente sau îmbolnăviri fatale decât alte categorii de vârstă.
- **28 APRILIE ESTE ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COMEMORĂRII VICTIMELOR ACCIDENTELOR ȘI ÎMBOLNĂVIRILOR PROFESIONALE**
- Institutul de Sănătate Publică din București gestionează baza de date referitoare la bolile profesionale și publică anual o broșură tematică.
- Inspecția Muncii gestionează baza de date a accidentaților în muncă din **România** și periodic analizează datele statistice pentru a stabili direcțiile în care să-și intensifice activitatea preventivă.
- De la înființarea Inspecției Muncii, în anul 2000, numărul de accidentați în muncă are o tendință de scădere, cu excepția anului 2001, an în care, datorită unei campanii dedicate, a crescut gradul de raportare a accidentelor cu incapacitate temporară de muncă.
- **Accidentul de muncă**, conform definiției din lege este vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de munca, adică acordarea unui concediu medical, de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces.
- **Lucrător** = persoana angajată de către un angajator, potrivit legii, inclusiv studentii, elevii în perioada efectuării stagiului de practică, precum și ucenicii și alți participanți la procesul de muncă, cu excepția persoanelor care prestează activități casnice.
- **Alți participanți la procesul de muncă** = persoane aflate în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale în vederea angajării, persoane care prestează activități în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat, precum și șomerii pe durata participării la o formă de pregătire profesională și persoane care nu au contract individual de muncă încheiat în forma scrisă și pentru care se poate face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă.

2. CAUZE FRECVENTE ALE ACCIDENTELOR DE MUNCĂ.

- Cauzele accidentelor sunt analizate după elementele sistemului de muncă (executant, mijloc de producție, sarcina de muncă și mediul de muncă), cu observația că un accident se poate produce prin conjugarea mai multor cauze. Analiza pe perioada 2000-2009, relevă o incidență relativ constantă a ponderii cauzelor accidentelor. În medie, 88% dintre accidente au avut cauze dependente de executant, 47% s-au produs din cauze legate de mijlocul de producție, 39% au avut cauze dependente de sarcina de muncă și 12% au avut loc din cauza mediului de muncă.
- Detaliat, cauzele dependente de executant, de mijlocul de producție și cele dependente de sarcina de muncă au avut variații relativ mici în perioada analizată.
- În ceea ce privește cauzele dependente de mediul de muncă, până în anul 2002 variațiile au fost mici, după care au început să scadă accidentele determinate de caracterul special al mediului de muncă, odată cu normalizarea treptată a condițiilor locurilor de muncă încadrate în condiții speciale.

3. MESERII EXPUSE.

- În perioada 2000-2009 trimestrul I, în total, cei mai mulți accidentați au fost înregistrați în următoarele sectoare ale economiei naționale:
 - extracția și prepararea cărbunelui: 6.562 accidentați;
 - construcții: 4.061 accidentați;
 - industria metalurgică: 1.944 accidentați;
 - transporturi: 1.263 accidentați;
 - silvicultură, exploatare forestieră și economia vânatului: 951 accidentați.
- În perioada analizată, cei mai mulți accidentați mortal s-au înregistrat în sectoarele:
 - construcții: 556 accidentați mortal;
 - transporturi: 185 accidentați mortal ;
 - silvicultură, exploatare forestieră și economia vânatului: 174 accidentați mortal;
 - extracția și prepararea cărbunelui: 118 accidentați mortal;
 - industria prelucrării lemnului (prelucrare primară): 106 accidentați mortal.
 - industria metalurgică: 76 accidentați mortal.
- În 2009, ocupațiile cel mai frecvent întâlnite în rândul persoanelor accidentate în muncă, raportat la numărul total de accidentați, sunt:
 - lăcătuș mecanic – 6,62%
 - miner de subteran – 4,2%
 - șofer de camion – 2,64%
 - muncitor necalificat la demolări ~2%
 - muncitor necalificat în mine și cariere ~2%
 - electrician de întreținere și reparații ~2%
 - sudor electric ~2%
 - șofer de autoturisme și camionete ~2%

4. MOD DE ACTIUNE

- Pe lângă obligațiile angajatorului, fiecare lucrător și participant la procesul de muncă trebuie să își desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile primite din partea angajatorului (maistru, șef etc.), astfel încât să nu-și expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională propria persoană, și nici alte persoane care pot fi afectate de acțiunile sau omisiunile sale în timpul procesului de muncă.
- Pentru aceasta lucrătorii și participanții la procesul de muncă trebuie:
 - a. să utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;
 - b. să utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

- c. sa nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor, aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și clădirilor și sa utilizeze corect aceste dispozitive;
- d. sa comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de munca despre care au motive întemeiate sa o considere un pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, precum și orice deficiența a sistemelor de protecție;
- e. sa aducă la cunoștința conducătorului locului de munca și/sau angajatorului accidentele suferite de propria persoana;
- f. sa coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cat este necesar, pentru a face posibila realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de munca și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;
- g. sa coopereze, atât timp cat este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului sa se asigure ca mediul de munca și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate, în domeniul sau de activitate;
- h. sa isi însușească și sa respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în munca și măsurile de aplicare a acestora;
- I. sa dea relațiile solicitate de către inspectorii de munca și inspectorii sanitari.

5. PREVEDERI LEGISLATIVE.

- **NECUNOASTEREA** cat si **NERESPECTAREA** legislatiei de S.S.M. in procesul de productie cat si in activitatile conexe, lipsa cunostintelor privind metoda de munca sau ignorarea unei metode nepericuloase, atitudine necorespunzatoare, deficiența sau inadaptare fizica, intelectuala sau mentala, lipsa unei protectii individuale eficace, instalatii neprotejate sau slab protejate, utilaj, echipament defect, iluminat insuficient, factori ambientali necorespunzatori, conditii climaterice nefavorabile pot conduce sau sunt cauza accidentelor de munca si a imbolnavirilor profesionale.
- **ACCIDENTUL DE MUNCA** poate provoca victimei incapacitate temporara de munca, invaliditate sau deces. Acestea pot surveni imediat sau la un anumit interval de timp.
- Incapacitatea temporara de munca- consecinta cea mai putin grava a unui accident de munca - consta in incapacitatea temporara a victimei de a-si desfasura activitatea, ca urmare a tulburarii unei stari functionale (de cel putin trei zile de munca). Deoarece are un caracter reversibil prin aplicarea unui tratament adecvat ea dispare. Aprecierea asupra incapacitatii temporare de munca o face medicul si trebuie atestata printr-un certificat.
- **INVALIDITATEA** ca urmare a unui accident de munca consta intr-o infirmitate permanenta, care conduce la pierderea totala sau partiala a capacitatii de munca.
- Constituie invaliditate pierderea unui simt a unui organ, traumatismele craniene, toracice, abdominale sau lombare, fracturile coloanei vertebrale sau ale bazinului, fracturile deschise sau cele soldate cu deplasarea fragmentelor, arsurile de gradul II si III etc.
- De remarcat ca nu se considere invaliditate pierderea unui organ sau incetarea functiunii acestuia, daca astfel este afectat doar aspectul estetic, capacitatea de munca ramanand intacta.
- Aprecierea daca accidentul de munca a produs invaliditate se face de catre medicul care elibereaza certificatul medical.
- Invaliditatea are caracter ireversibil; prin tratament si ingrijire medicala se obtine doar repararea vatamarii produse organismului, nu si vindecarea tulburarii functionale.
- In functie de gradul de afectare a capacitatii de munca, se recunosc urmatoarele grade de invaliditate:
 - a. **gradul I**, cand persoana afectata si-a pierdut total capacitatea de munca si nu are posibilitatea autoservirii (in caz de orbire, de pierdere a ambelor maini sau picioare etc.);
 - b. **gradul II**, cand persoana afectata si-a pierdut total capacitatea de munca dar se poate autoservi;
 - c. **gradul III**, cand persoana afectata si-a pierdut partial capacitatea de munca, dar isi poate continua activitatea la acelasi loc de munca sau la altul, insa in conditiile unui program redus.
- **DECESUL** reprezinta consecinta cea mai grava a unui accident de munca. Spre deosebire de

incapacitatea de munca si de invaliditate, in cazul decesului nu este afectata numai integritatea organismului, ci insasi viata omului. Un accident de munca poate fi considerat mortal, chiar daca decesul a survenit dupa un interval de timp, cu conditia sa se confirme in baza unui act medico - legal, ca acesta s-a produs drept consecinta a accidentului.

- **BOALA PROFESIONALA** este afectiunea ce se produce ca urmare a exercitarii unei meserii sau profesii, cauzata de factori nocivi fizici, chimici sau biologici, caracteristici locului de munca, precum si de suprasolicitatea diferitelor organe sau sisteme ale organismului in procesul de munca.

- **Clasificarea bolilor profesionale, se face dupa mai multe criterii:**

I. Dupa natura factorului nociv care le-a generat exista urmatoarele grupe;

- intoxicatii provocate de inhalarea, ingerarea sau contactul epidermei cu substante toxice;
- pneumoconioze provocate de inhalarea pulberilor minerale netoxice;
- boli prin expunere la energie radianta;
- boli prin expunere la temperaturi inalte sau scazute;
- boli prin expunere la zgomot si vibratii;
- boli prin expunere la presiune atmosferica ridicata sau cazuta;
- alergii profesionale;
- dermatoze profesionale;
- cancerul profesional;
- boli infectioase si parazitare;
- boli prin suprasolicitare;
- alte boli (care nu intra in categoriile anterioare).

II. Dupa timpul de expunere la actiunea factorului nociv, exista;

- boli cronice, provocate, de regula, de doze relativ mici, dar care actioneaza timp indelungat asupra organismului;
- boli acute generate de o expunere de scurta durata la actiunea factorului nociv, dar la doze mari.

III. Dupa modul de actiune a factorului nociv asupra organismului se pot distinge:

- boli cu actiune generala, care afecteaza intregul organism.
- boli cu actiune locala, care afecteaza o parte a organismului, un aparat sau un organ.

6. EXEMPLE DE ACCIDENTE.

Un tânăr în vârstă de 27 de ani și alți câțiva lucrători au fost angajați de o companie să decoperteze și să înlocuiască acoperișul unei magazii. Înainte de începerea lucrului nu a fost pregătit nici un sistem de securitate și nu s-au luat măsuri de protecție la fața locului. Tânărul, care nu lucrase niciodată pe un acoperiș, a făcut câțiva pași înapoi pe o porțiune fragilă acoperișului unei magazii învecinate, care a cedat. A căzut de la o înălțime de 7m direct pe podeaua aflată dedesubt și a decedat ca urmare a rănilor.

Linia căii ferate

Un lucrător de 22 ani, angajat prin agent de muncă temporară, a fost lovit și ucis de un tren în timp ce lucra într-o zonă aglomerată de pe linia căii ferate. Tânărul a lucrat numai câteva schimburi și primit numai o instruire de bază cu privire la securitatea muncii. Procedurile de securitate și supravegherea au fost necorespunzătoare. În urma accidentului, agentul de muncă a introdus o serie de schimbări, inclusiv un sistem de îndrumare, pentru urmărirea evoluției personalului nou angajat.

Flăcări

Un tânăr în vârstă de 19 ani s-a angajat la o companie specializată în curățarea sistemelor de aerisire de uz casnic și industrial. El și colegii săi de echipă trebuiau să curețe interiorul unei conducte de aerisire a unei magazii de vopsele. Tânărul lucrător în vârstă de 19 ani trebuia să răzuiască particulele de vopsea de pe pereții conductei. În timp ce se afla în interiorul acesteia, reziduurile de vopsea s-au aprins și au luat foc. El a reușit să se târască afară din conductă, însă flăcările i-au produs arsuri de gradul trei pe o suprafață de peste 82% din corp.

Cădere de la înălțime

Accidentarea gravă a unui tânăr angajat al unei magazii a pus în lumină o serie de probleme importante legate de securitatea angajaților magaziei și depozitarea produselor comerciale, inclusiv supravegherea lucrătorilor fără experiență. Un angajat în vârstă de 22 de ani a suferit o fractură de pelvis și și-a strivit o vertebră în urma căderii de la o înălțime de 3.5 metri, de pe o platformă temporară ridicată între doi paleți depozitați în magazie. Potrivit anchetatorilor, un supraveghetor competent și-ar fi dat seama că munca pe o platformă fără nici o protecție, la o asemenea înălțime, este nesigură și nu ar fi permis acest lucru.

Structura acoperișului

În timp ce lucra la structura unui acoperiș un tânăr de 21 de ani a căzut dintr-un coș improvizat agățat în cârligul unei instalații de ridicat acționată manual, de la o înălțime de aproximativ 8 metri. Anchetatorii au stabilit că angajatorul nu și-a îndeplinit obligațiile privind planificarea, supravegherea și desfășurarea în condiții de siguranță a lucrului la înălțime și că lucrătorii implicați ar fi trebuit să fie competenți și instruiți.

Bare de oțel

Un lucrător de 19 ani a fost strivit și ucis de niște bare de oțel care s-au prăbușit peste el. El lucra sub o greutate suspendată în cârligul instalației de ridicat, acționată de un lucrător relativ lipsit de experiență. Nici unul dintre cei doi lucrători cu responsabilități la locul de muncă respectiv nu a fost instruit corespunzător. Anchetatorii au subliniat faptul că angajatorii au obligația de a se asigura că lucrătorii și coordonatorii lor sunt instruiți și au recomandat tuturor firmelor de construcții să-și revizuiască procedurile de instruire și testare.

Betoniera

O companie producătoare de prefabricate din beton a fost amendată după ce unuia dintre lucrători i-a fost amputat piciorul în urma unui accident de muncă. Un lucrător în vârstă de 17 ani s-a accidentat în momentul în care a alunecat de pe o platformă instabilă și și-a prins piciorul în sistemul de malaxare a unei betoniere. El nu fusese suficient instruit.

Platforme mobile

Un tânăr în vârstă de 25 de ani care, în cadrul unui proiect de reamenajare, lucra la dezasamblarea unor platforme mobile ale unui tavan fals, a decedat după ce s-a prăbușit prin acesta. Câteva masuri practice și extrem de simple ar fi putut fi luate pentru ca acest gen de accidente să fie prevenite, însă ele au fost ignorate.

Expunerea la zgomot

Unui tânăr în vârstă de 25 de ani, care lucra ca DJ, i-a fost afectat în mod grav auzul datorită volumului mare muzicii. La acel moment, el nu a conștientizat pericolul pe care îl reprezintă expunerea la zgomot și, în consecință, nu și-a luat nici o măsură de protecție.

Fotbalistul începător

Un fotbalist începător în vârstă de 17 ani s-a electrocutat atunci când echipamentul de antrenament pe care îl ducea în spate a atins un cablu de înaltă tensiune. Clubul de fotbal a fost amendat pentru că nu a asigurat condiții sigure jucătorului care începuse antrenamentele de numai două săptămâni, în cadrul unui contract pe o

perioadă de doi ani.

Ucenicul mecanic

Un ucenic mecanic în vârstă de 18 ani a decedat după ce a fost cuprins de flăcări; el îl ajuta pe șeful său să golească un amestec de benzină și motorină într-un rezervor de reziduuri atunci când benzina a explodat. Conducta de evacuare a gazelor, situată în imediata apropiere a rezervorului, era deschisă în acel moment, astfel încât vaporii de benzină s-au aprins și au luat foc. Aflându-se în perioada de ucenicie la locul de muncă, el se afla în responsabilitatea angajatorului său pentru supraveghere și formare, dar proprietarul garajului a lăsat măsurile de securitate și sănătate la latitudinea angajaților.

Ferma de fructe

Doi tineri lucrători zilieri, în vârstă de 21, respectiv 27 de ani, au decedat după ce au fost agățați în angrenajul unui utilaj agricol de la o fermă de fructe. Ei trebuiau să fixeze, cu ajutorul unui dispozitiv de manipulare, cablurile care securizau mașina, atunci când s-a întâmplat accidentul. Nu se realizase evaluarea riscurilor, dispozitivul de manipulare nu era adecvat și nu era dotat cu un sistem de siguranță. Lucrătorii nu beneficiaseră de o instruire corespunzătoare cu privire la manipularea utilajului agricol și nici cu privire la pericolele de la locul de muncă. Anchetatorii au atras atenția asupra faptului că mulți dintre angajații fermei sunt studenți și, în consecință, este foarte probabil ca ei să nu cunoască normele de protecție a muncii.

**T.I.S.S.M. - 07 nu poate fi copiată și poate fi utilizată numai în cadrul
Colegiului Național "Traian Lalescu" Reșița**